

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Χάγης

Η Ολλανδία αποτελεί τον μεγαλύτερο επενδυτή στο Ισραήλ

Το ολλανδικό Κέντρο Έρευνας για τις Πολυεθνικές Εταιρείες (Centre for Research on Multinational Corporations/Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen-SOMO, www.somo.nl/), σε πρόσφατα δημοσιευμένη μελέτη του, αναφέρει ότι η Ολλανδία είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Ισραήλ, αποτελώντας ταυτόχρονα τον σημαντικότερο προορισμό των ισραηλινών επενδύσεων στο εξωτερικό, κυρίως λόγω της επιχειρηματικής ζώνης Zuidas στο Άμστερνταμ (<https://zuidas.nl/en/theme/business-district/>).

Όπως επισημαίνει η σχετική έρευνα, οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις-ΑΞΕ στο Ισραήλ, με προέλευση την Ολλανδία, ανέρχονται σε περισσότερα από € 49 δισ., ενώ αντίστοιχα οι ισραηλινές ΑΞΕ στην Ολλανδία φθάνουν τα € 47 δισ. Υπολογίζεται ότι περίπου τα δύο τρίτα των ευρωπαϊκών επενδύσεων στο Ισραήλ διέρχονται μέσω Ολλανδίας και αντίστροφα. Σε περίπτωση που η Ε.Ε αποφασίσει την αναστολή της Συμφωνίας Σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ (σε ισχύ από το 2000), η εν λόγω εξέλιξη θα επηρεάσει δυσανάλογα την Ολλανδία.

Η Ε.Ε. είναι, συγκριτικά, ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Ισραήλ παγκοσμίως, με σχεδόν διπλάσιες επενδύσεις απ' ό,τι οι ΗΠΑ. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του ΔΝΤ, για τις ΑΞΕ, οι επενδύσεις των κ-μ της Ε.Ε. στο Ισραήλ ανήλθαν σε περίπου € 72,1 δισ., σε σύγκριση με τα € 39,2 δισ. των ΗΠΑ. Αντίστοιχα οι ΑΞΕ του Ισραήλ στα κ-μ της Ε.Ε. ανήλθαν σε € 65,9 δισ., επτά φορές περισσότερα από ό,τι στις ΗΠΑ (€ 8,8 δισ.).

Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι μόνο ο μεγαλύτερος επενδυτικός εταίρος του Ισραήλ, αλλά και ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος, αντιπροσωπεύοντας το 32% του συνολικού εμπορίου αγαθών του Ισραήλ με τον κόσμο το 2024. Το 34,2% των εισαγωγών του Ισραήλ προήλθε από την Ε.Ε., ενώ το 28,8% των εξαγωγών της χώρας κατευθύνθηκε στην Ε.Ε., με το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών, το 2024, να ανέρχεται σε € 42,6 δισ. (έναντι € 31,6 δισ. με τις ΗΠΑ). Το Ισραήλ αποτελεί τον τρίτο μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Ε.Ε. στην περιοχή της Μεσογείου, μετά το Μαρόκο και την Αλγερία.

Οι εξαγωγές της Ε.Ε. προς το Ισραήλ ανήλθαν σε € 26,7 δισ. και κυριαρχούνται από μηχανήματα και εξοπλισμό μεταφορών (€ 11,5 δισ. ή 43%), χημικά (€ 4,8 δισ. ευρώ ή 18%) και άλλα μεταποιημένα προϊόντα (€ 3,1 δισ. ή 11,7%). Οι εισαγωγές της Ε.Ε. από το Ισραήλ ανήλθαν σε € 15,9 δισ., με κυριότερες τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό μεταφορών (€ 7 δισ. ή 43,9%), τα χημικά (€ 2,9 δισ. ή 18%) και άλλα μεταποιημένα προϊόντα (€ 1,9 δισ. ή 12,1%).

Αντίστοιχα, το 2024, οι ολλανδικές εξαγωγές στο Ισραήλ ανήλθαν σε € 2,3 δισ. (κυρίως ηλεκτρικός/ηλεκτρονικός εξοπλισμός, οπτικές/φωτογραφικές/τεχνικές/ιατρικές συσκευές, φαρμακευτικά προϊόντα, οχήματα, μηχανήματα/λέβητες, προϊόντα πλαστικού), ενώ οι ολλανδικές εισαγωγές από το Ισραήλ ανήλθαν σε € 1,7 δισ. (κυρίως λιπαντικά, ανόργανα χημικά, οπτικά/φωτογραφικά/τεχνικά/ιατρικά μηχανήματα, βρώσιμα φρούτα/ξηροί καρποί, μηχανήματα/λέβητες, ηλεκτρικός/ηλεκτρονικός εξοπλισμός).

Όπως παρατηρεί η κα Lydia de Leeuw, επικεφαλής ερευνήτρια στο SOMO, τα € 49 δισ. που διέρχονται από την Ολλανδία διαστρεβλώνονται σε μεγάλο βαθμό από τον ρόλο της χώρας ως φορολογικού “παραδείσου”. Μεταφέροντας τα κέρδη τους μέσω της Ολλανδίας, οι ισραηλινές εταιρείες πληρώνουν λιγότερους φόρους στη χώρα όπου κερδίζουν τα χρήματά τους, λόγω των φορολογικών πλεονεκτημάτων που τους προσφέρει η υφιστάμενη διμερής φορολογική συμφωνία Ολλανδίας-Ισραήλ.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Ολλανδίας (De Nederlandsche Bank-DNB), το 12% των επενδύσεων στο Ισραήλ προέρχεται από ολλανδικές εταιρείες γραμματοκιβωτίων (letterbox companies), εταιρείες δηλαδή “βιτρίνα” με εικονική έδρα, των οποίων ο μοναδικός σκοπός είναι να αποφύγουν την καταβολή των αναλογούντων φόρων.